

Emily Dickinson er en av poetene med et utrolig talent for å uttrykke seg gjennom billedlig språk. I diktet “After great pain, a formal feeling comes –” forteller hun om hva følger store smerter. Hun gjør dette ved hjelp av dype, abstrakte metaforer, og med en syntaks som kan kreve en like grundig tolkning som innholdet. Denne teksten vil analysere diktets unike struktur, i tillegg til diktets symbolikk — spesielt bruken av spirituelle, emosjonelle og anatomiske metaforer — for å forsøke å identifisere den “formelle” følelsen som nevnes. Teksten vil, med utgangspunkt i denne analysen, argumentere for at diktet handler om hvordan smerte kan påvirke en person.

Formen i diktet “After great pain, a formal feeling comes –” varierer mye. Det består av tre strofer, der første og siste har fire vers, og det andre har fem. Nesten hele første strofe er jambisk femfotet, men flere tankestreker, kapitaliseringer og andre pauser bryter med rytmen. Andre strofe bryter opp strukturen enda mer, først og fremst ved å ha fem vers i stedet for fire, i tillegg til å ha en veldig varierende metrikk. Til tross for dette har strofen en viss stabilitet, ved å være symmetrisk (firfot, tofot, trefot, tofot, firfot). Den tredje strofen er den minst strukturerte i diktet. Den introduseres med den eneste verselinjen i diktet som har stavelser i oddetall, noe som har en forstyrrende effekt på rytmen. Denne strofen er også full av tankestreker og andre pauser, spesielt i det siste verset hvor Dickinson tar i bruk hele fire tankestreker.

På grunn av den uvanlige rytmen, og ikke minst tankestrekene, må leseren bruke god tid på diktet, noe som gjør det lettere å få med seg de mange lyriske virkemidlene. Dickinson bruker alliterasjoner, assonans og enderim som hjelper med å gi diktet en form for melodi, til tross for bruddene i rytmen. Den hyppige kapitaliseringen har også en slik effekt. Alt dette kan tolkes som at Dickinson vil legge mye vekt på rytme i diktet, eller kanskje heller brudd i rytme.

After great pain, a formal feeling comes –

The Nerves sit ceremonious, like Tombs –
 The stiff Heart questions ‘was it He, that bore,’
 And ‘Yesterday, or Centuries before’?

Første strofe består av fire vers som alle følger et jambisk pentameter, med unntak av andre versefot, “great pain”, som er en spondé. Dette har en vektleggende effekt, og får frasen til å skille seg ut fra resten av verset. Dette elementet kan tolkes som å representere noe med en stor effekt, noe uventet, eller en ubalanse, som for eksempel en smertefull hendelse. De første to versene bruker også halvrim (comes/tombs), noe som også ofte assosieres med ubalanse eller mangel på harmoni. Viktigheten til første vers kommer også fram ved at det brukes som tittel, og at det inneholder to alliterasjoner, “great pain”(/eɪ/), “formal feeling”(f), enda et typisk vektleggingsverktøy.

“A formal feeling” er, på en måte, selvmotsigende. Formalitet assosieres vanligvis med forutsigbar, upersonlig oppførsel basert på sosiale normer, mens følelser ofte anses som ufrivillige og er definitivt personlig. Dette kan vekke en tanke hos leseren: den formelle følelsen det er snakk om, oppleves heller som en mangel på følelse.

Andre vers i strofen skaper en simile ved å si at “The Nerves” er “like Tombs” og forsterker symbolet ved å kapitalisere begge substantivene. Nervene er kroppsdelen som registrerer smerte, mens ordene “ceremonial” og “Tombs” kan minne om død og begravelser. I denne tolkningen mener Dickson at etter denne store smerten kan nervene føles gravlagt, eller som om de gravlegger. De i en begravelse sørger gjerne over den døde, en følelse som kan beskrives som en intens tristhet. Ved å personifisere nervene opprettes en metafor som sammenligner fysisk følelse med emosjonell følelse.

I tredje vers, “The stiff Heart questions ‘was it He, that bore,’ personifiseres hjertet. Hjertet kalles “stiff,” eller stiv, et ord som brukes når noe har en mangel på fleksibilitet. Dette kan tolkes som at et “stiff Heart” har vansker med å uttrykke følelsene sine. Det kan også sies at folk som sørger har vansker med å uttrykke det de føler. Videre skriver Dickinson at hjertet “questions ‘was it He, that bore,’” som om hjertet tviler på om hendelsen faktisk skjedde, på om noe faktisk ble båret av det. “Hjertet” her kan tilsynelatende kan referere enten til oppleveren av følelsene, eller til noe annet. Kapitalisert “He” indikerer ofte at det snakkes om Gud eller Jesus, og “that bore” kan hinte til korset Jesus bar. Korsfestelsen av Jesus kalles ofte en av de syv salige

jomfru Marias sorger, om dette skal tolkes med hensyn til Dickinsons forhold med religion er det ikke utenkelig at dette kanskje har inspirert verset.

Kapitaliseringen av både “Heart” og “He” gjør forbindelsen tydelig, som også forsterkes ved å være en alliterasjon. Hjertet kan altså tolkes som å referere enten til hjertet som en metafor for fysiske følelser, eller til hjertet som en metafor for emosjonelle følelser, eller til Jesus som bærer korset, hvor narratoren av diktet er jomfru Maria.

Diktet fortsetter i neste vers: “And ‘Yesterday, or Centuries before?’”. Dette er også formet som et spørsmål stilt av hjertet. Dette faller i linje med den bibelske tolkningen, hvor hendelsen tok sted for flere århundre siden. Det kan også tolkes som at hjertet som mottakeren av fysisk eller emosjonell smerte er usikker på når hendelsen har tatt sted, som i forrige vers hvor subjektet var usikker på om hendelsen hadde tatt sted, siden det sies at sterke følelser kan ha en forvrengende effekt på virkelighetsoppfatningen.

The Feet, mechanical, go round –
A Wooden way
Of Ground, or Air, or Ought –
Regardless grown,
A Quartz contentment, like a stone –

Neste strofe inneholder fem vers, istedet for fire som kanskje ville ha vært forventet. Dette, i tillegg til at metrikken er veldig varierende, fører fokuset mot strofens form. Punktsettingen har også en slik effekt. Strofen kan sies å ha en spesiell rytme. Strofen går fra lange, oppdelte vers til korte linjer. En kan tolke tankestrekene her som ekstra lange pauser, noe som skaper en enda mer markert oppdeling.

Første vers i andre strofe innleder enda et kroppslig symbol, føttene, noe folk vanligvis bruker for å forflytte seg, og det sier at “The Feet, mechanical, go round –.” Ordet “Mechanical” kan leses som at føttene beveger seg automatisk, eller uten hensikt. “Go round” indikerer at bevegelsen går i en sirkel, noe som også assosieres med hensiktsløshet.

Videre skriver Dickinson “A Wooden way.” Dette kan tolkes likt som ordet “mechanical” i forrige vers, og “Wooden way” kan sies å representere noe automatisk, eller noe

man ikke har makt til å endre. Altså, kan man si at “The Feet” går en “Wooden way.” Verset vektlegges ved hjelp av en alliterasjon. Den bestemte artikkelen “A” kan også sies å ha en vektleggende effekt. Neste vers, “Of Ground, or Air, or Ought –,” kan sies å representere ulike medier en beveger seg gjennom. “Ground,” kan sies å representere fysiske sensasjoner, mens “Air” kan sies å representere emosjonelle følelser, og “Ought” kan sies å representere moralske følelser, eller noe man “burde” gjøre. Denne antagelsen styrkes ved at verset har en klar tredeling ved hjelp av kapitalisering og punktsetting.

Neste vers, “Regardless grown,” har en viss universaliserende effekt. Oversatt omtrent til: “uansett vokst,” dette tolkes her som at viktigheten til det føttene opplever, eller det føttenes opplevelse representerer, ikke avtar over tid, eller varierer i viktighet basert på når det ble opplevd.

Strofens siste vers lyder: “A Quartz contentment, like a stone –.” Dette verset personifiserer en stein ved hjelp av et simile, og sier at den er tilfreds. Steiner anses ofte som å ikke ha følelser. Dette kan tolkes som at det steinen representerer, ikke har sterke følelser. På en måte, kan det sies at leseren følger føttene hele strofen: Føttene kan sies å “go round –,” “mechanical,” “A Wooden way,” “Of Ground, or Air, or Ought –,” “Regardless grown,” med “A Quartz contentment, like a stone –.” Dette kan tolkes som at det føttene representerer, går hensiktsløst rundt, på flere måter, uansett omstendigheter, uten sterke følelser.

This is the Hour of Lead –
Remembered, if outlived,
As Freezing persons, recollect the Snow –
First – Chill – then Stupor – then the letting go –

Siste strofe er mindre formfast en resten av diktet. Første vers følger en metrikk i oddetall, noe som har en vektleggende effekt. Den sier “This is the Hour of Lead –.” Dette oversettes til “blytiden” og kan tolkes som at dette er en vanskelig periode. Neste to vers sier: “Remembered, if outlived,” “As Freezing persons, recollect the Snow –.” Dette virker som en slags oppsummering av diktet. Det sier først og fremst at, som med “blytiden,” at dette er en vanskelig opplevelse, som ikke alle overlever. Det skapes også et simile, som sammenligner opplevelsen med hvordan “Freezing persons” “recollect the snow.”

Diktets siste vers fungerer også som en slags oppsummering av diktet. “First – Chill – then Stupor – then the letting go –.” Dette verset kan legges opp mot med resten av diktet, og det kan sies å være oppdelt i tre deler. Først, vil oppleveren føle en stor smerte. Etter dette, vil det føles noe som minner om død og begravelser, om sorg, og som kan minne om Jomfru Maria som sørger over Jesus på korset. Etter dette vil det føles noe som kan minne om hensiktsløshet, eller som mekaniske føtter. Til slutt vil opplevelsen være over, altså “the letting go.”

Literaturliste:

Dickinson, E., & Franklin, R. W. (2005). *The Poems of Emily Dickinson: Reading Edition* (1st ed.). Belknap Press: An Imprint of Harvard University Press.